

TAT Nuorten tulevaisuusraportti 2021: Nuorten työelämämaisemat

Liisa Tenhunen-Ruotsalainen, johtaja, Talous ja nuoret TAT

TAT Talous ja
nuoret

Insight 360°

 OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

SURE FIRE
SUOMEN REHTORIT RY / FINLANDS REKTORER F

 OAJ

AMKE
AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

OSAAMISKESKUS
KENTAURI

sajo
SUOMEN
AMMATTIKOULUTUKSEN JOHTAJAT RY
LEDARE FÖR YRKESUTBILDNINGEN I FINLAND RF

SKOLUNGDOM
FSS 1921-2021

 OSKU RY
SUOMEN OPISKELIJA-ALLIANSSI

Suomen Opinto -opettajat - Sopo ry

SAKKI
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto

SUOMEN
LUKIOLAISTEN
LIITTO

TAT

TAT Nuorten tulevaisuusraportti -tutkimus selvittää vuosittain yläkoululaisten, lukiolaisten, ammatillisten opiskelijoiden [sisältäen kansanopistot] ajatuksia työelämänäkymistä ja tulevaisuudensuunnitelmista. Tutkimuksen tiedonkeruu toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella 1.3.–1.4.2021.

Tutkimuksen toteutti Talous ja Nuoret TAT ry:n toimeksiannosta tutkimusyhtiö Insight360 Oy.

Tutkimuksen kyselylinkki välitettiin yhteistyössä Opetushallituksen, AMKE ry:n ja Sure Fire, Suomen rehtorit ry:n kanssa oppilaitosten rehtoreille.

Tulosten tilastollinen virhemarginaali on 95 prosentin luottamusvälillä yläkoululaisten tulosten kohdalla ± 1 %-yksikköä, lukiolaisten tulosten kohdalla ± 2 %-yksikköä ja ammatillisten opiskelijoiden tulosten kohdalla ± 3 %-yksikköä.

Kyselyyn vastasi yhteensä 14 939 nuorta. Vastaajamäärät jakautuivat ryhmittäin seuraavasti:

- Yläkoululaisia 11 486 [2005 syntyneitä 58 %, 2006 syntyneitä 34 %]
- Lukiolaisia 2 168
- Ammatillisia opiskelijoita 1 285

Vastaajista tyttöjä oli 7 813 ja poikia 6 117.

Tämä raportti on tekijänoikeuden alainen teos ja se on tarkoitettu tilaajaorganisaation sisäiseen käyttöön. Raporttia saa jakaa ja monistaa tilaajaorganisaation sisällä, mutta sitä ei saa levittää julkisuuteen tai kolmansille osapuolille ilman tekijänoikeuden haltijan lupaa.

TAT

#tulevaisuusraportti

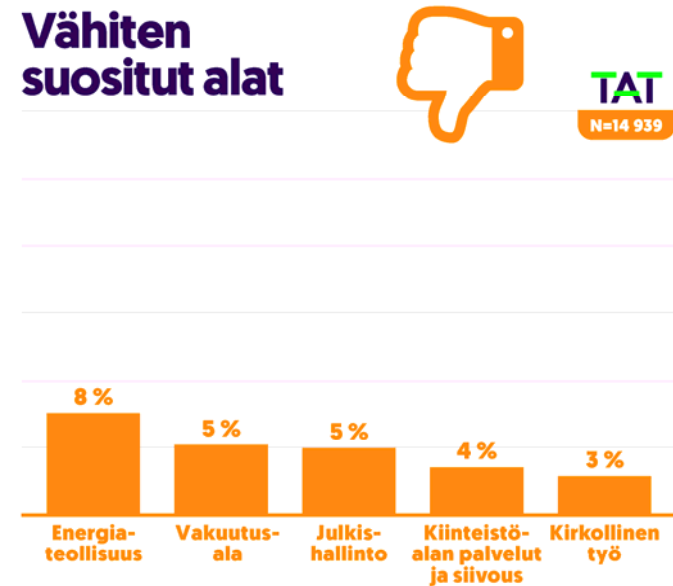
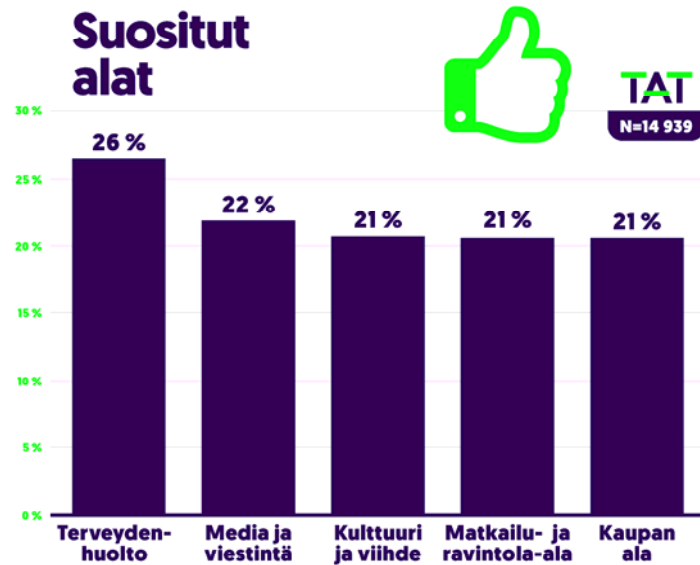
**NUORTEN
TYÖELÄMÄMAISEMAT JA
ERI ALOJEN
HOUKUTTELEVUUS**

TAT

**56 % nuorista odottaa innolla työelämään
pääsyä, mutta mitkä alat houkuttelevat
eniten?**

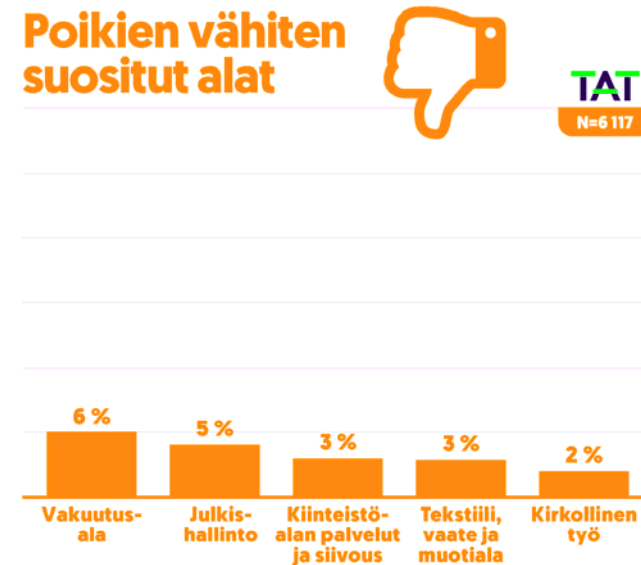
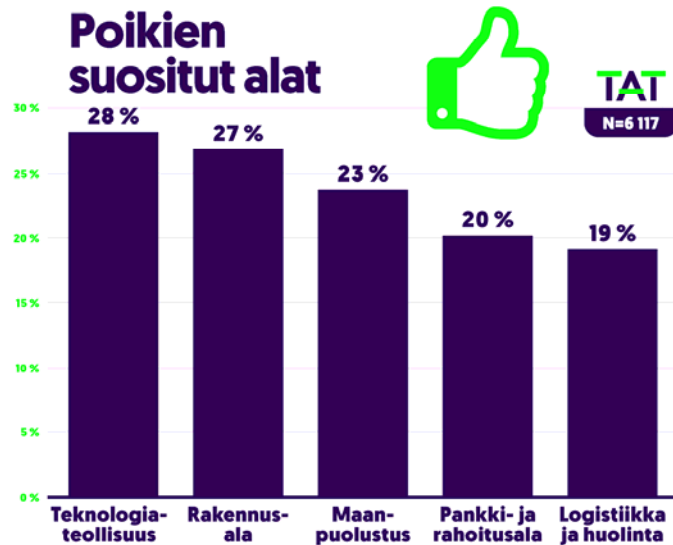
Nuorten Top & Bottom 5 -alat

Suosituimmat ja vähiten suositut alat, joilla nuoret voivat ajatella työskentelevänsä (N=14 939)

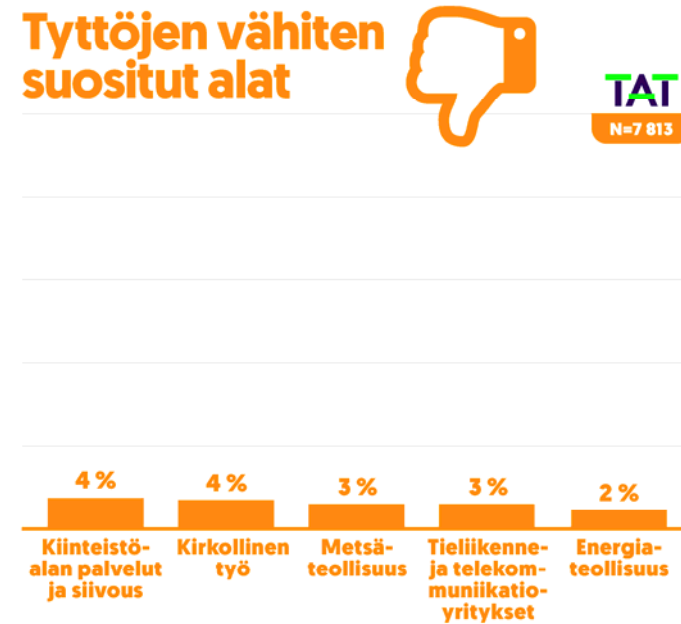
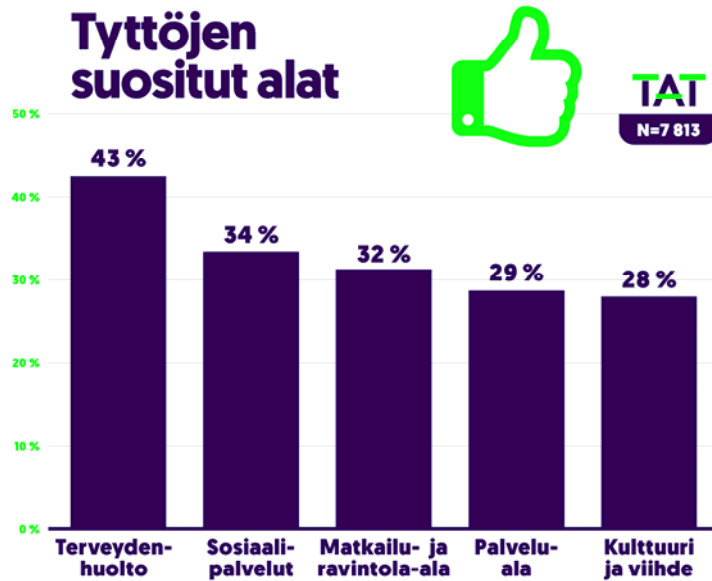
Poikien Top & Bottom 5 -alat

Suosituimmat ja vähiten suositut alat, joilla pojat voivat ajatella työskentelevänsä (N=6 117)

Tyttöjen Top & Bottom 5 -alat

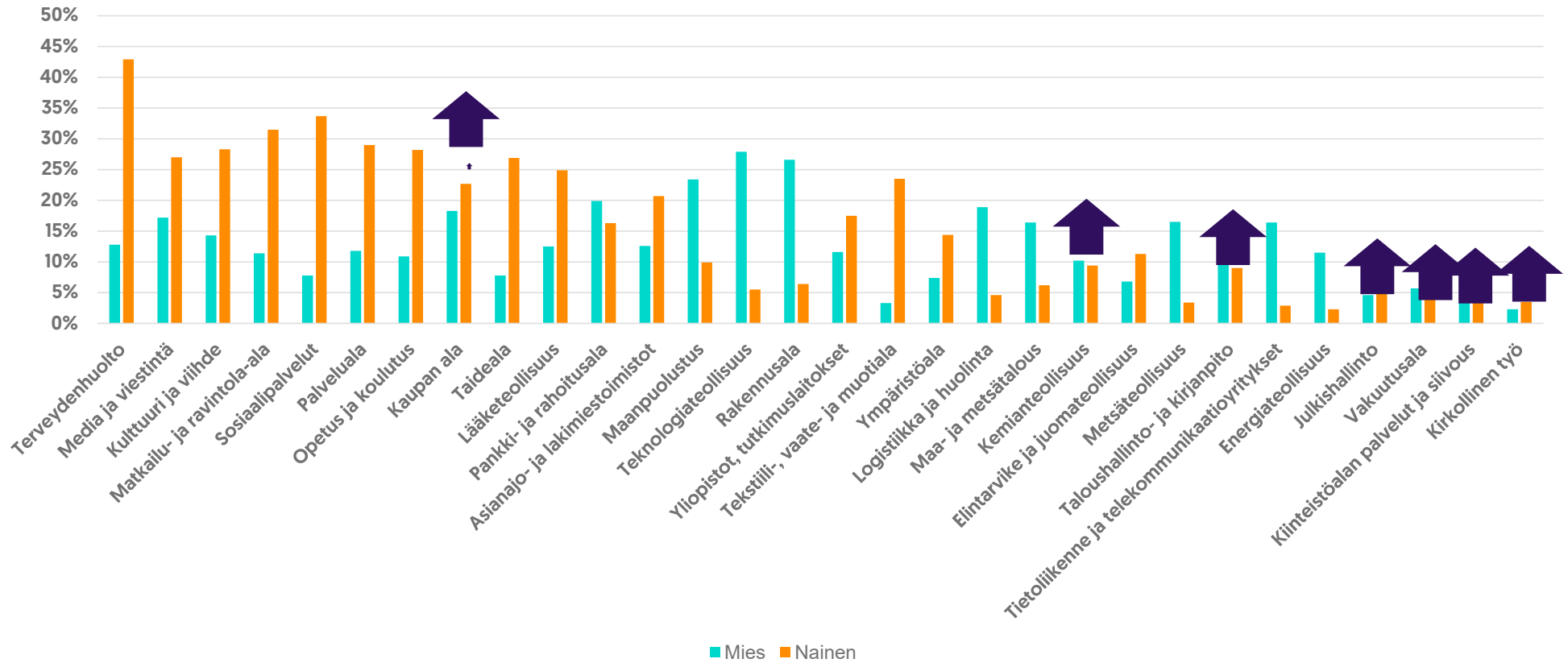
Suosituimmat ja vähiten suositut alat,
joilla tytöt voivat ajatella työskentelevänsä (N=7 813)

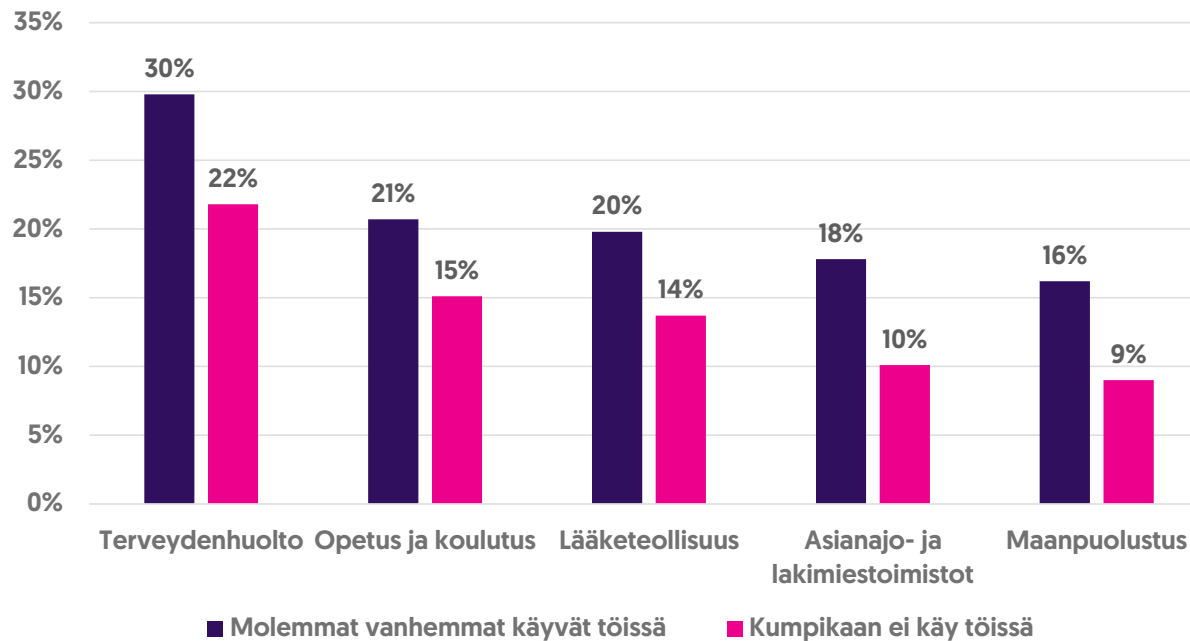
Millä aloilla voisit harkita työskenteleväsi?

Ammattialojen vetovoima nuorille, pojat (6117 vastaajaa) ja tytöt (7 813 vastaajaa)

Top 5 alat ja vanhempien työelämätilanne

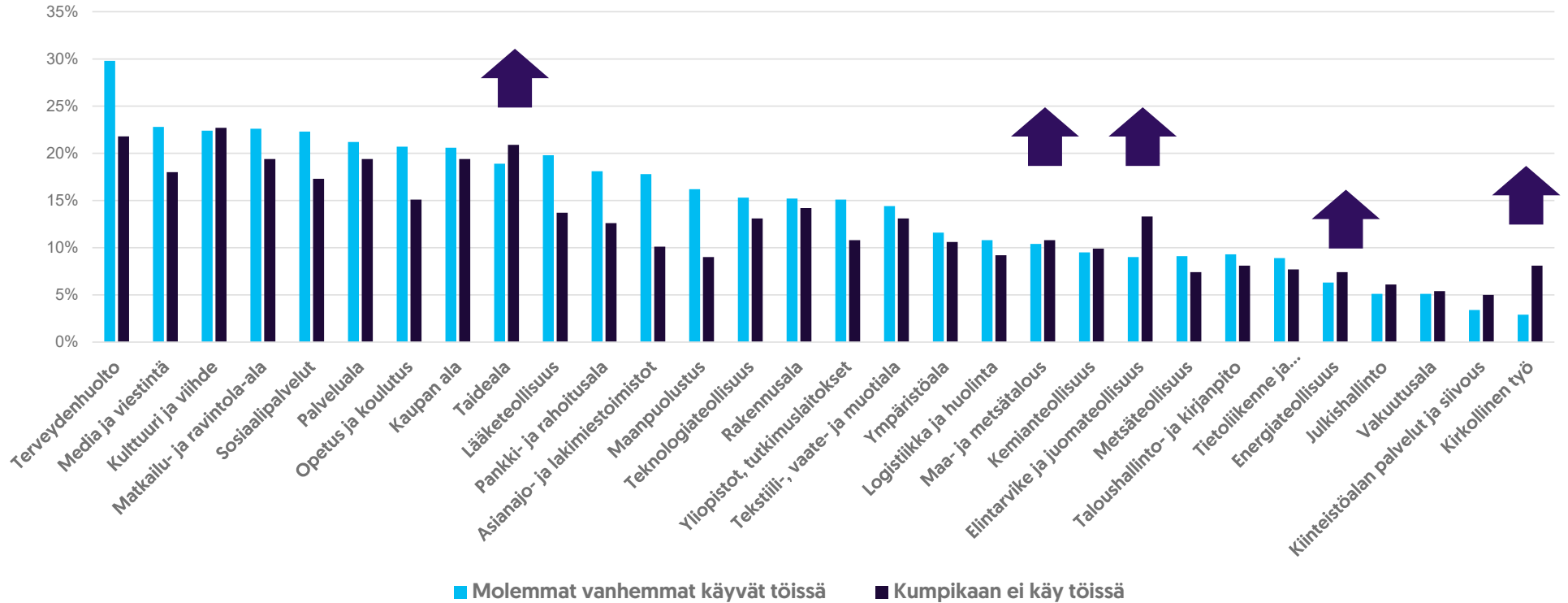
Suurimmat erot alojen houkuttelevuudessa nuorille vanhempien työssäkäynnin mukaan

- Vanhempien työssäkäynti vaikuttaa heijastuvan siihen, mitä aloja nuoret nimeävät itselleen houkutteleviksi
- Suhteellisesti suurin ero niiden nuorten välillä, joiden molemmat vanhemmat käyvät töissä ja kumpikaan vanhemmista ei käy töissä liittyy maanpuolustukseen ja asiantuntija- ja lakimiestoimistoihin
- 14 % niistä, joiden vanhemmista kumpikaan ei käy töissä, ei usko löytävänsä työelämästä itselleen sopivaa paikkaa tulevaisuudessa

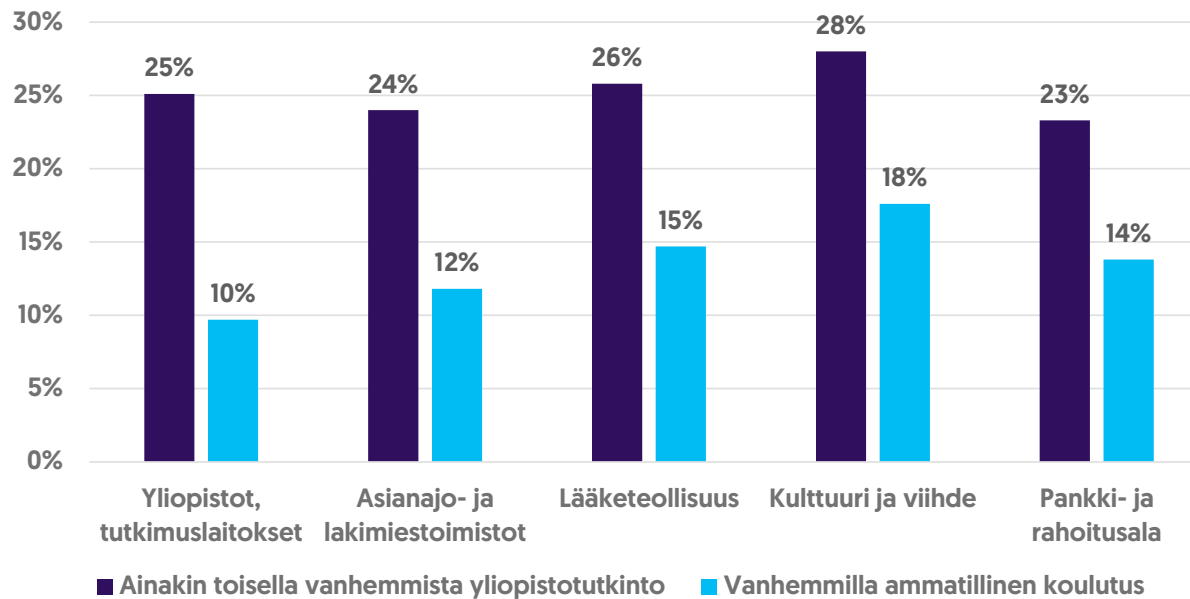
Millä aloilla voisit harkita työskenteleväsi?

Vanhempien työssäkäynnin vaikutus nuorten alavalintaan:
molemmat vanhemmat käyvät töissä (11 394 vastaajaa) vs. kumpikaan vanhempi ei käy töissä (444 vastaajaa)

Top 5 alat ja vanhempien koulutustausta

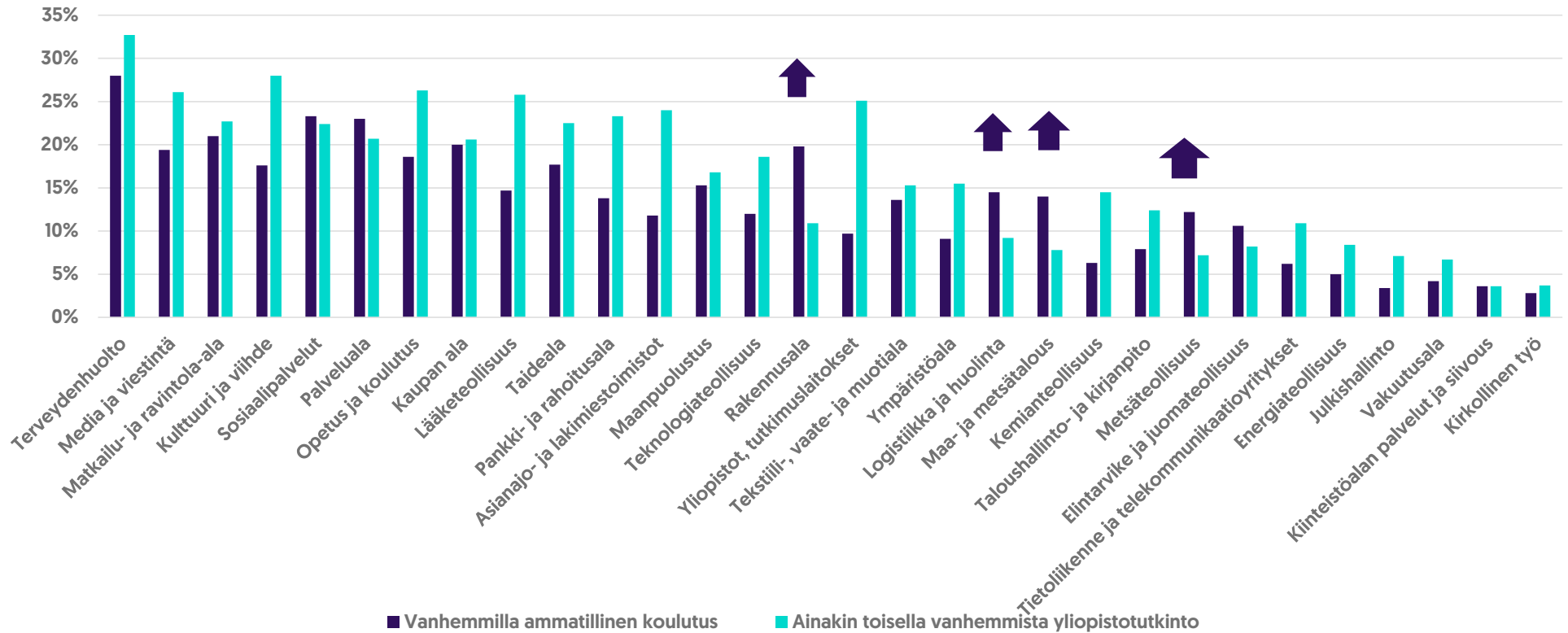
Suurimmat erot alojen houkuttelevuudessa nuorille vanhempien koulutustaustan mukaan: ammatillinen koulutus (2 679 vastaajaa) vs. yliopistotutkinto (3 866 vastaajaa)

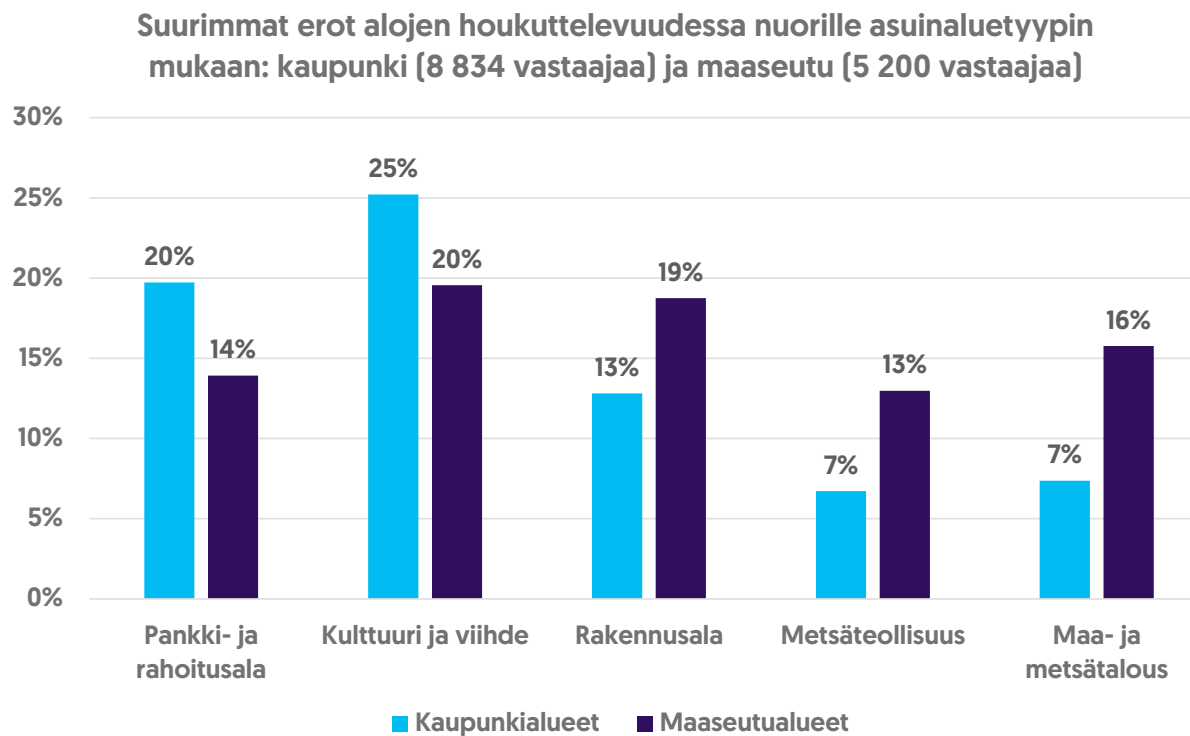
- Vanhempien koulutustaustalla on selvää vaikutusta siihen, miten eri alat kiinnostavat
- Vanhemman yliopistotutkinnon vaikutus näkyy nuorilla erityisesti yliopistojen ja tutkimuslaitosten, pankki- ja rahoitusalan, asianajo- ja lakimiestoimistojen sekä lääketieteellisuuden korostumisessa

Millä aloilla voisit harkita työskenteleväsi?

Ammattialojen suosio vanhempien koulutustaustan mukaan:
 ammatillinen koulutus (2 679 vastaajaa) vs. yliopistotutkinto (3 866 vastaajaa)

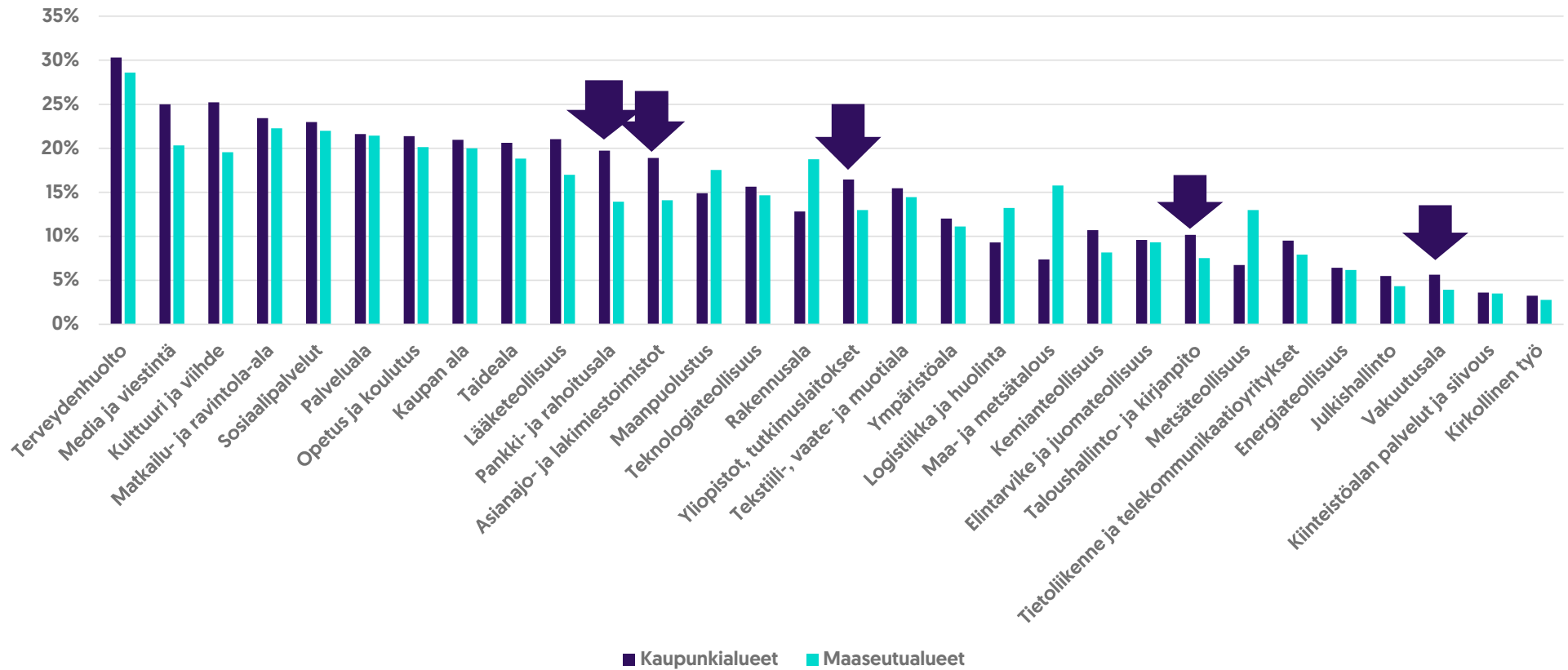
Top 5 alat maaseutu vs. kaupunki

- Kaupunki ja maaseutu kasvuympäristöinä vaikuttavat nuorten työelämämaisemiin alojen vetovoiman osalta
- Maaseudun nuorilla korostuvat suhteellisesti eniten maa- ja metsätalousalat, metsäteollisuus sekä logistiikka ja huolinta

Millä aloilla voisit harkita työskenteleväsi?

Ammattialojen suosio jaoteltuina maaseudulla ja kaupungeissa asuvien nuorten osalta

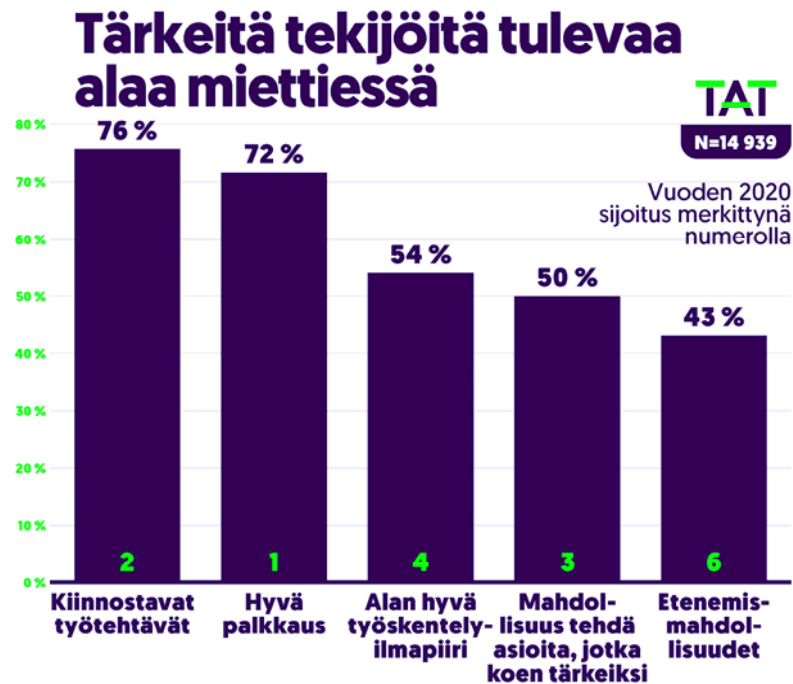
NUORTEN TYÖELÄMÄMAISEMAT JA SYYT ALAVALINTOIHIN

TAT

**Yliopistotutkinnon suorittaneiden
lapsista 81 % aikoo peruskoulun
jälkeen hakeutua lukioon,
ammattillisen tutkinnon
suorittaneiden lapsista 36 %.**

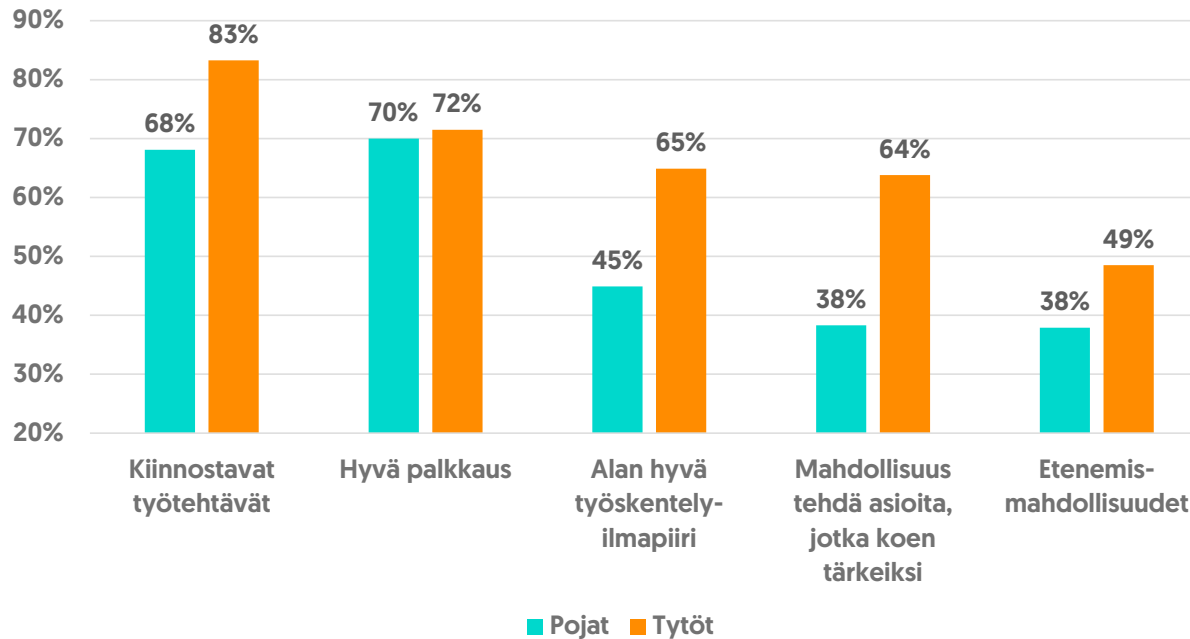
Alan valinnan syyt TOP 5:

- Tärkeimpiä tekijöitä tulevaisuuden alaa miettiessä nuorille ovat työelämän laatuun liittyvät kysymykset
- Palkkaus, kiinnostavat työtehtävät ja hyvä työskentelyilmapiiri kytkeytyvät yhteen
- Mahdollisuus tehdä tärkeäksi kokemiaan asioita liittyy useimmiten alan ympäristöystävällisyyteen, ihmisläheisyyteen ja alan vastuullisiin toimintatapoihin
- Arvovetoiset syyt ovat tärkeimpiä lukiolaisille

Alan valinnan syyt TOP 5: pojat vs. tytöt

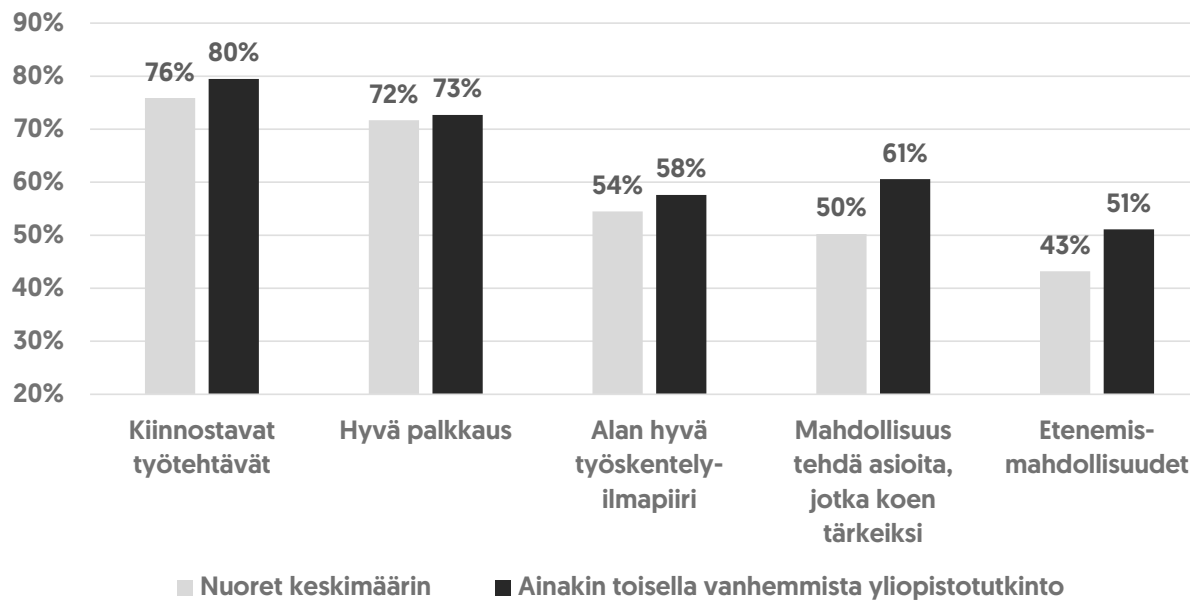
Tärkeimmät alan valintaan vaikuttavat syyt jaoteltuina poikien ja tyttöjen suhteen

- Tytöt osaavat nostaa esiin selvästi erilaisia työelämän alavalintaan vaikuttavia syitä kuin pojat
- Erityisen paljon tytöillä korostuvat alan ihmisläheisyys, ympäristöystävällisyys, hyvä työskentelyilmapiiri ja mahdollisuuden tehdä tärkeäksi kokemiaan asioita
- Hyvä palkkaus on yhtä tärkeää yhtä monelle tytölle kuin pojallekin – jopa hieman useammallekin

Top 5 alan valinnan syyt ja vanhempien koulutus

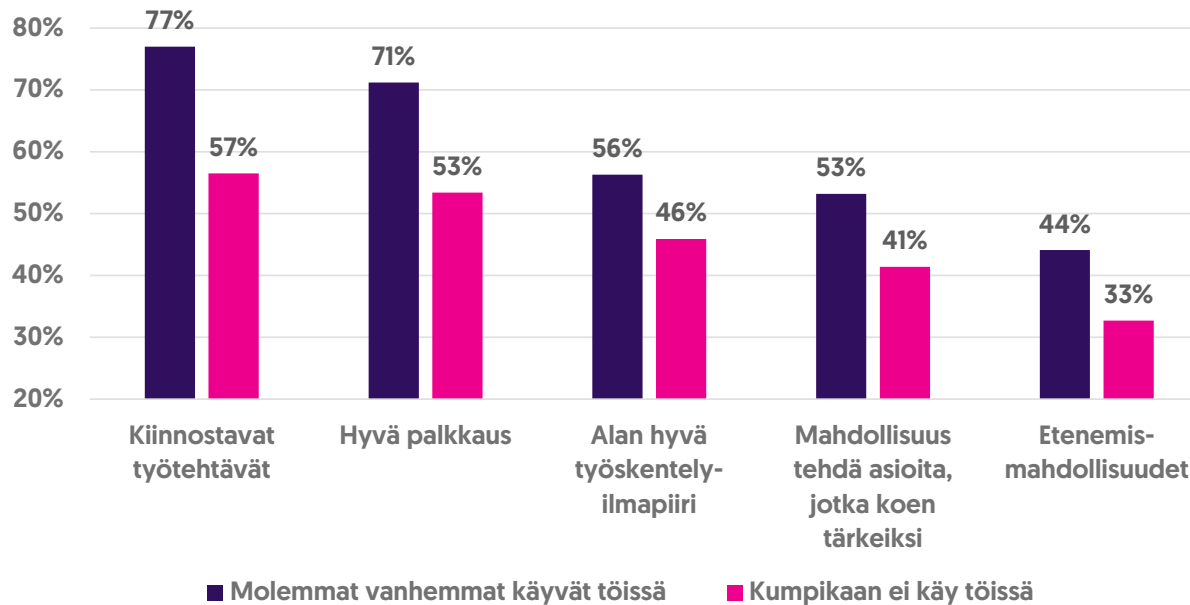
Tärkeimmät alan valintaan vaikuttavat syyt jaoteltuina vanhempien koulutuksen perusteella: Vähintään toisella vanhemmista yliopistotutkinto (N=3 866)

- Jos ainakin toisella vanhemmista on yliopistotutkinto, nuoren orientaatio työelämän alavalinnan suhteen poikkeaa keskimääräisestä
- Vanhemman yliopistotutkinto heijastuu nuoren odotuksiin erityisen paljon etenemismahdollisuuksista, johtamisvastuusta ja kansainvälisyydestä mutta myös mahdollisuudessa tehdä tärkeäksi kokemiaan asioita sekä odotuksissa ympäristövastuusta ja yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta.

Top 5 alan valinnan syyt ja vanhempien tilanne

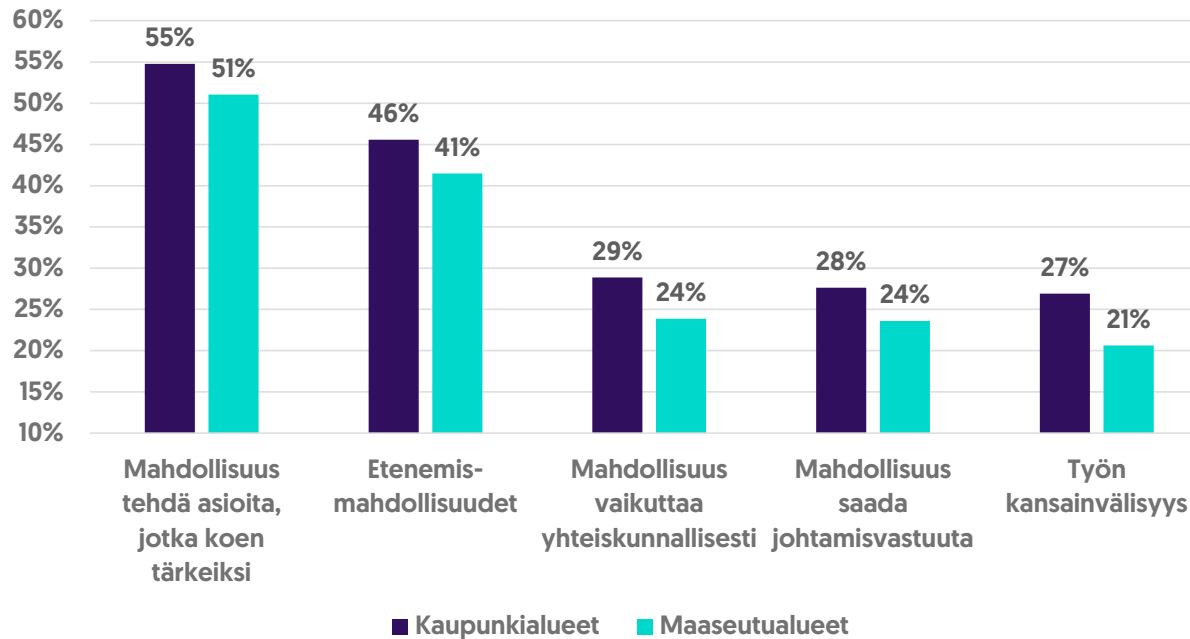
Tärkeimmät alan valintaan vaikuttavat syyt jaoteltuina vanhempien työssäkäynnin perusteella

- Vanhempien työssäkäynti vaikuttaa heijastuvan siihen, mitä nuoret itse odottavat työelämältä
- Ne nuoret, joiden kumpikaan vanhemmista ei käy töissä, ilmaisevat huomattavasti vähemmän tulevaisuuden alavalintaan liittyviä tekijöitä kuin muut nuoret

Top 5 alan valinnan syyt: maaseutu vs. kaupunki

Suurimmat erot nuorten tärkeimmissä alan valintaan vaikuttavissa syissä maaseudulla ja kaupungeissa asuvien nuorten välillä

- Kaupungissa ja maaseudulla nuorilla on samansuuntaisia tulevaisuuden alan valintaan liittyviä syitä
- Maaseudun nuorilla korostuu kaupunkinuria enemmän aiempi työkokemus alalta
- Kaupunkilaisnuorilla korostuvat maaseudun nuoria enemmän työn kansainvälisyyteen ja yhteiskunnallisiin vaikutusmahdollisuuksiin liittyvät tekijät

A photograph of three young professionals in a meeting. A woman on the left is holding a smartphone and looking towards the center. A woman in the middle is holding a laptop and looking upwards with a smile. A man on the right is also smiling and looking towards the center. The background is a blurred office environment with recessed ceiling lights.

ONKO NÄKÖPIIRISSÄ NAISTEN JOHTAJUUDEN NOUSU?

TAT Talous ja
nuoret

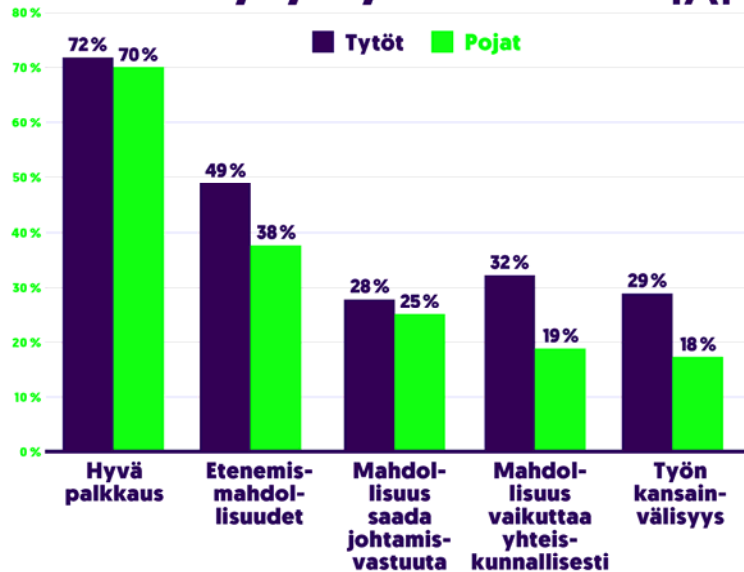
28 % tytöistä pitää mahdollisuutta saada johtamisvastuuta tärkeänä tekijänä tulevaa alaa miettiessäsi, mutta onko se paljon vai vähän?

Näköpiirissä naisten johtajuuden nousu?

”Mitkä seuraavista ovat sinulle tärkeitä tekijöitä tulevaa alaa miettiessäsi?”

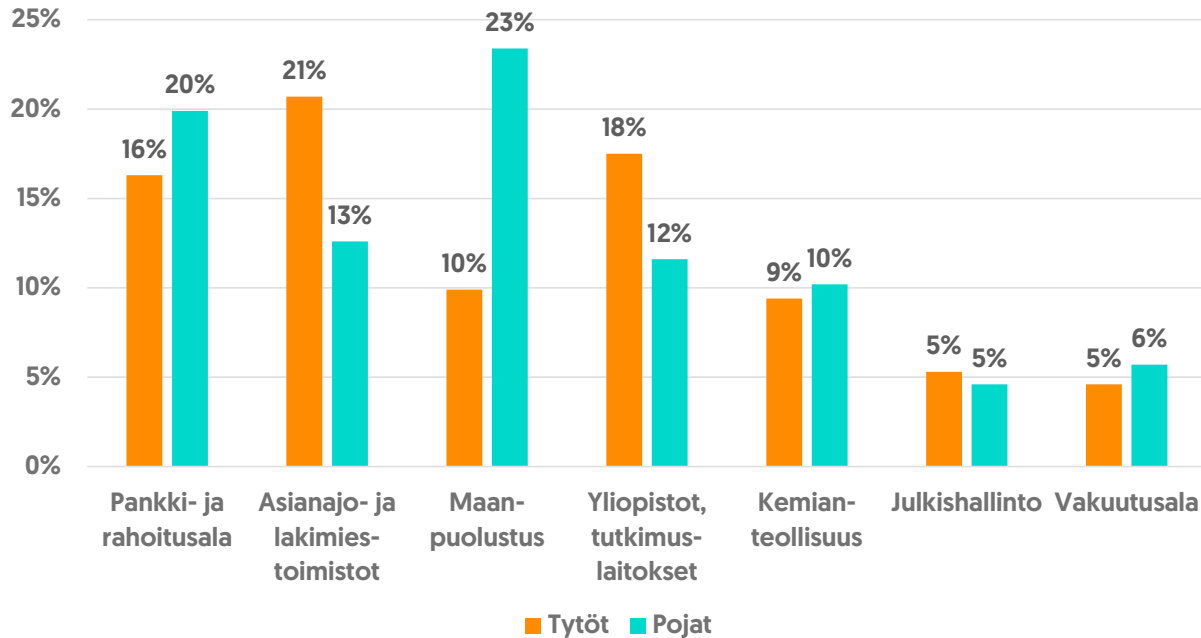
Tyttöjen ja poikien ero johtajuuden avainkysymyksissä

- Kyselyyn vastanneiden ikäluokassa tytöt mainitsivat poikia useammin tulevaisuuden alaan liittyviä tekijöitä, jotka liittyvät vaativiin työtehtäviin ja johtamisrooleihin
- Johtamisvastuun, etenemismahdollisuuksien ja työn kansainvälisyyden välillä on keskinäinen yhteys
- Verrattuna vuoden 2020 kyselyyn johtamisvastuun, etenemismahdollisuuksien ja palkkauksen merkitys tytöillä on kasvanut suhteessa poikiin

Näköpiirissä naisten johtajuuden nousu?

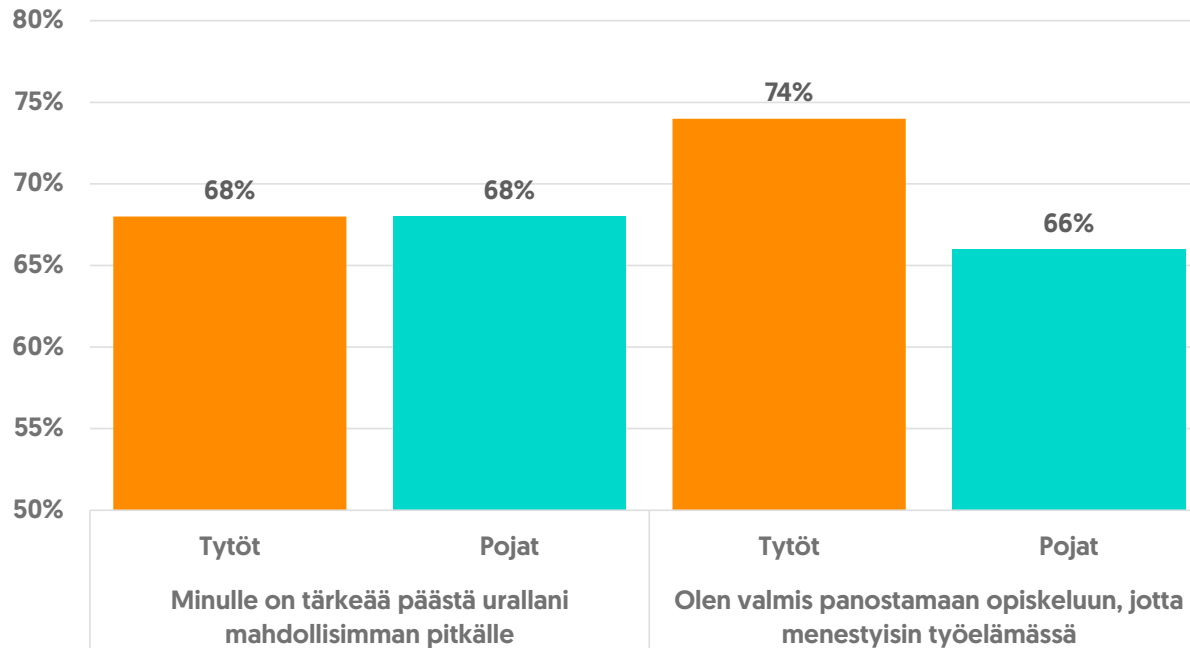
Ammattialojen vetotoima: tyttöjen työelämämaisema laajenee ”koville” ja perinteisesti miesten hallitseville aloille

- Tytöt osoittavat kiinnostusta aloille, jotka ovat perinteisesti olleet miesvaltaisia. Esimerkiksi Asianajo- ja lakimiestoimistoissa 70 % on tällä hetkellä miehiä
- Johtamisvastuu liittyy erityisesti pankki- ja rahoitusalaan sekä asianajo- ja lakimiestoimistoihin. Tyttöjen kiinnostus erityisesti jälkimmäiseen on merkittävästi poikia suurempaa
- Vuoteen 2020 verrattuna tyttöjen kiinnostus on poikiin verrattuna kasvanut maanpuolustuksen, asianajo- ja lakimiestoimistojen, ja vakuutusalan osalta.

Näköpiirissä naisten johtajuuden nousu?

Tytöt ja pojat: Samaa mieltä olevien osuus urahakuisuuteen ja työelämää varten opiskelemiseen liittyvissä väitteissä

- Tyttöjen ja poikien urahakuisuus on samalla tasolla
- Tytöt ovat selvästi sitoutuneempia panostamaan opiskeluun menestyäkseen työelämässä

**LOPUKSI: MISTÄ NUORET KERÄÄVÄT TIETOA
TYÖELÄMÄÄN LIITTYEN?**

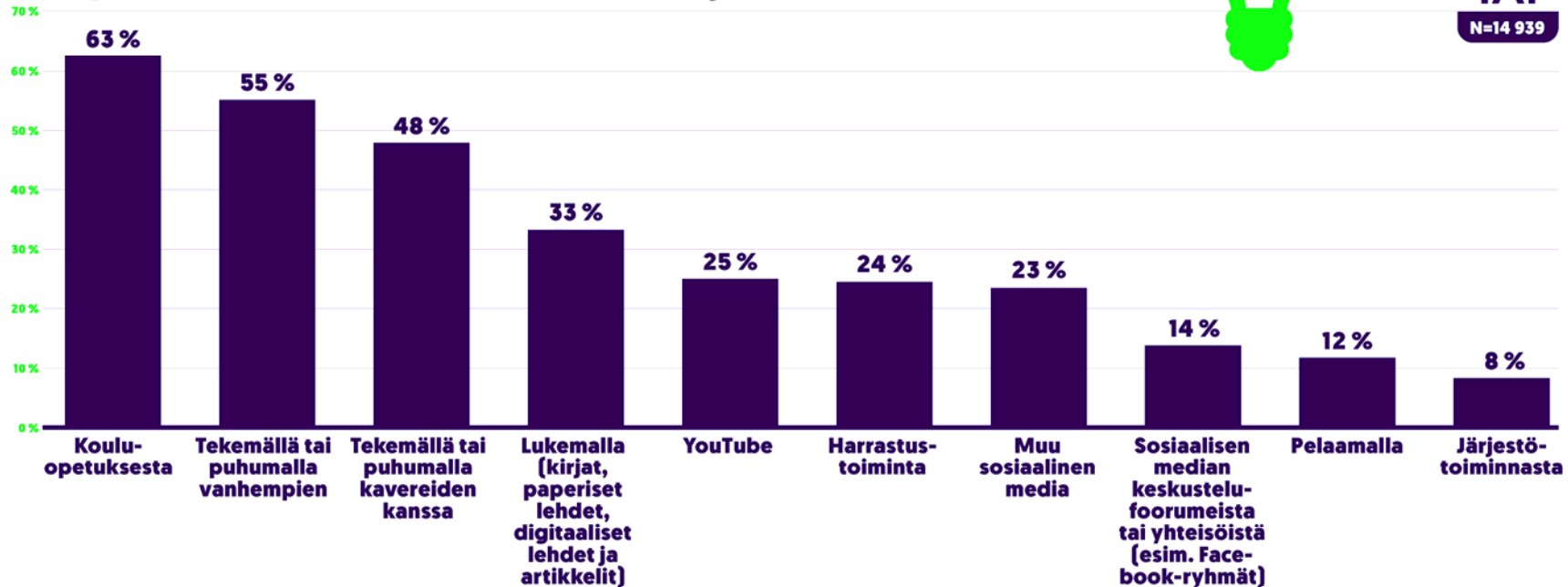
TAT

Omaa työelämää koskevat tiedot ja taidot

Mistä koet saavasi tärkeimmät tulevaisuuden työelämääsi koskevat tiedot ja taidot?

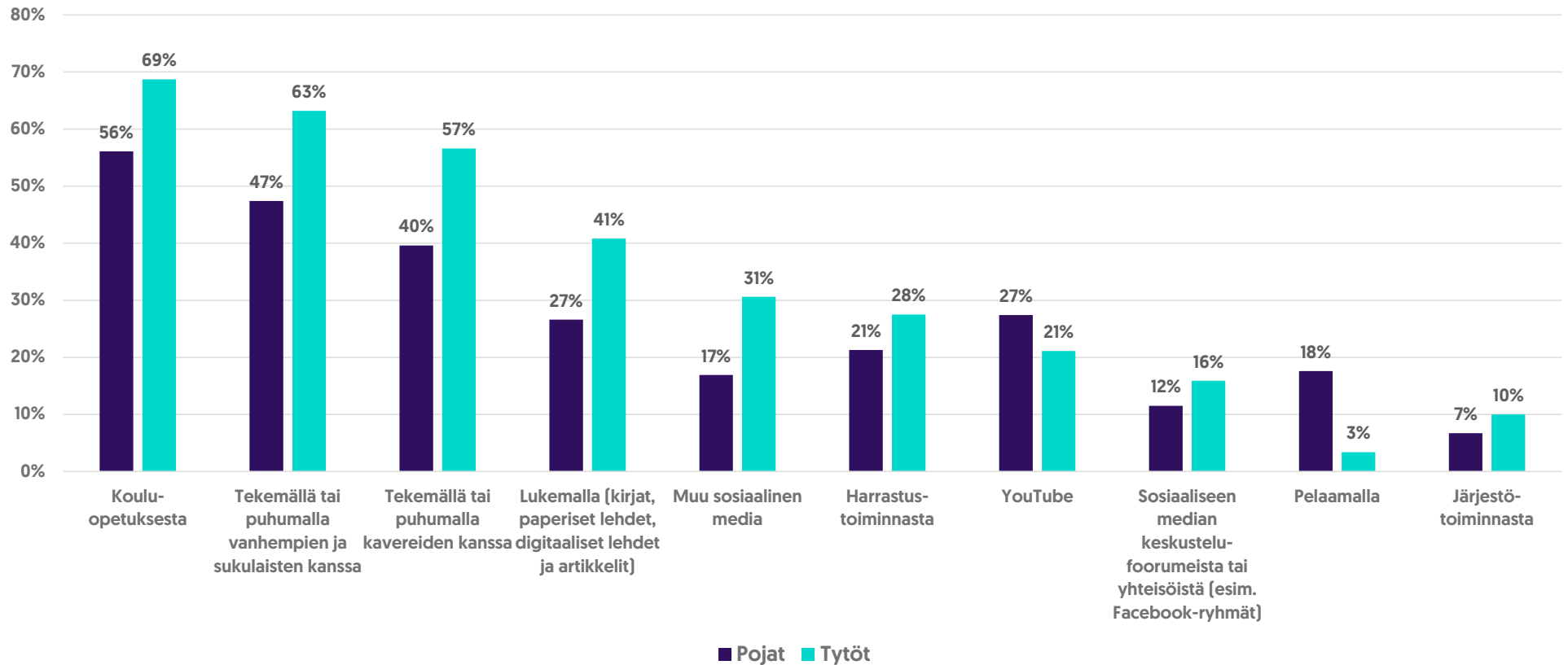

TAT
N=14 939

Omaa työelämää koskevat tiedot ja taidot

"Mistä koet saavasi tärkeimmät tulevaisuuden työelämääsi koskevat tiedot ja taidot?" Tytöt vs. pojat

TAT

#tulevaisuusraportti

TATin palvelutarjonta jatkossa

	1. lk 6-8 v	2. lk 7-9 v	3. lk 8-10 v	4. lk 9-11 v	5. lk 10-12 v	6. lk 11-13 v	7. lk 12-14 v	8. lk 13-15 v	9. lk 14-16 v	Toinen aste 15-19 v
Oppimiskokonaisuudet kouluihin	KOKO peruskoulun ja toisen asteen kestävä TATin oppimiskokonaisuuksien putki oppilaille ja opettajille									
Digitaaliset työvälineet			TALOUSSANKARI JR. ja TALOUSSANKARI -PELIT				PUHU TYÖSTÄ ja PUHU RAHASTA -podcastit			
							DUUNIKOUTSI-SOVELLUS			
							KUN KOULU LOPPUU -sivusto			
Tapahtumat			KOULUKIERTUE-TAPAHTUMAT							TAKEOFF-TAPAHTUMA
					YRITYS-KYLÄPÄIVÄ		TALOUS-SANKARI-KILPAILU	YRITYS-KYLÄ-PELI		
Tukipalvelut							KESÄYRITTÄJYYS-TOIMINTA			
							TET ja ETÄTET -TUKI			
Asiantuntija- ja koulutuspalvelut	ASIAANTUNTIJAPALVELUT: Tulevaisuusraportit sekä tuki yrittäjyyskasvatusstrategia- ja opetussuunnitelmatyössä									
	KOULUTUKSIA NUORTEN KANSSA TYÖSKENTELEVILLE: Opekoulutukset, kurssit opeopiskelijoille, opettajien veso-päivät, ohjaajayhteistyö, webinaarit									

TAT

Kiitos!

Lisätietoja

Liisa Tenhunen-Ruotsalainen
johtaja
Talous ja nuoret TAT
liisa.tenhunen-ruotsalainen@tat.fi

Lauri Vaara
pedagoginen asiantuntija
Talous ja nuoret TAT
lauri.vaara@tat.fi

tat.fi/julkaisut